

פניני הדרה היומי

לקט פנינים יקרים ונחמדים על סדר הדרה היומי

פסחים עא- עז | פרשת יתרו | גליון מס' 57

דף עא.

שחטו ונמצא טריפה בסתר פטור - כתב הבית יצחק (יו"ד ח"א ס"ו) דמבואר במשנתנו בהדיא דשוחט טריפה דעלמא בשבת חייב דלא פטרינן ליה הכא רק משום אונס (עי' תוס' לקמן עג א). ותמה על התוס' רי"ד (שבת קלו א) שכתב בשם הריב"ם דטריפה חשיב כמת ואין בו איסור של חובל דחייב משום הוצאת נפש וכדקי"ל דההורג את הטריפה פטור. (והתוס' רי"ד חלק עליו דודאי טרפה כחי לכל דבריו ומש"ה שחיטתו מטהרתו ואל תביא ראייה מן ההורגו שפטור משום דבעינן כל נפש).

וראה במנחת חינוך (מוסך השבת השוחט) שמסופק אי ההורג את הטרפה בשבת חייב משום שבת, והבית יצחק תמה עליו גם כן ממשנתנו.

ועי' ברשב"א ובריטב"א במסכת שבת (קלו א) שכבר הוכיחו ממשנתנו דיש בטריפה איסור הוצאת נפש בשבת.

דף עב:

ורבי יוחנן מ"ש יבמתו דקא עביד מצוה וכו' - רבי אלחנן וסרמן זצ"ל בקובץ הערות (סי"א) כתב להסוברים דמצוה הבאה בעבירה פסולה מן התורה, תקשי א"כ אמאי נקרא יבמתו נדה "קעביד מצוה", וכן לא משכחת לה כלל הא דטעה בדבר מצוה וקעביד מצוה שהרי כיון שהמצוה באה בעבירה אין כאן מצוה ויתחייב בחטאת. ותירץ דבמצוה הבאה בעבירה לא מתבטל רק קיום המצוה, אבל מ"מ הכשר מצוה בודאי קיים, וכגון מילה שלא בזמנה בשבת דאף דעשה עבירה, מ"מ המילה כשרה, וממילא נתקיימה המצוה, דהמצוה הוא שיהא נימול והרי הוא מהול, ורק במקום דהעשייה עצמה הקיום אמרינן דמצוה הבאה בעבירה חשיב כלא עשה את המצוה.

וע"כ כתב דגם ביבום עיקר המצוה הקנין ביבמתו, וכיון דהקנין לא בטל ע"כ דיש לו קיום של מצות יבום, והה"נ בהא דפריך נמי קעביד מצוה דהעיקר קיום מצות פו"ר. (מיהו בהא דפריך דגם במעוברת יש מצוה משום דחייב לשמח את אשתו ומדין מצות עונה, יש לעיין אי שייך לומר כן). וע"ע באמרי משה (ס"ו אות י"א) שג"כ כתב כן בקצרה.

מ"ט דרבי יהושע, דכתיב ברוך ה' חילו ופועל ידיו תרצה - כתב בס' חשוקי חמד: שאלה. מעשה ביהודי שהיה מוחזק שהוא כהן וקיבל פעמים רבות חמש סלעים עבור מצות פדיון הבן, ועתה נודע שהוא בן גרושה. נשאלה השאלה האם חייב להשיב את הכסף לכל מי שפדה אצלו את בנו, והאם הם חייבים לפדות את בנם בשנית?

תשובה. נאמר בגמרא במסכת פסחים דף עב ע"ב 'היה עומד ומקריב ונודע שהוא בן גרושה... כל הקרבנות כולם שהקריב על גבי המזבח פסולין, ורבי יהושע מכשיר, מ"ט דרבי יהושע, דכתיב ברוך ה' חילו ופועל ידיו תרצה' כלומר אפילו חללים שבו תרצה. וקי"ל כרבי יהושע שכל הקרבנות שהקריב כשרים. ונחלקו הפוסקים אם דין זה שהתורה הכשירה חללים בדיעבד נאמר רק לענין עבודה או אף לשאר דיני הכהונה. והנה היד אליהו (סימן לז הו"ד בפתחי תשובה יו"ד סימן שה סק"ה) כתב להוכיח שדין זה נאמר אף בשאר דברים. אלא שהדבר תלוי במחלוקת האמוראים במסכת מכות (דף יא ע"ב) אי אמרינן מתה כהונה או בטלה כהונה, דלמ"ד מתה כהונה הכהונה היא שעד עכשיו חשיב כהן ורק מכאן ולהבא אין דינו ככהן, וממילא מה שפדו אצלו עד היום מהני. ולמ"ד בטלה כהונה הרי שדין הכהונה שלו בטל למפרע וממילא כל הפדיונות שפדו אצלו בטלו למפרע. ומסיק שם ביד אליהו שמחלוקת זו לא הוכרעה [ועיי"ש שמוכיח שאף הרמב"ם לא הכריע בסוגיה זו], ולכן למעשה

אי אפשר להוציא מיד הכהן, ואף האבות לא חייבים לחזור ולפדות את בניהם מכח המוציא מחבירו עליו הראיה, עיין שם.

אולם למעשה רוב האחרונים חלקו על דברי היד אליהו והעלו שמה שהתורה הכשירה עבודת כהן חלל בדיעבד, הוא דין מיוחד בעבודת הקרבנות. וכן העלה במהר"ם שיק (יו"ד סימן שח), והוסיף שם סברא שיוכל האב לומר שרצה ליתן לכהן ודאי ולא לכהן שיש עליו ספק אם דינו ככהן בדיעבד, וממילא הוא נתניה בטעות ולא זכה בהן הכהן. [ועיין בשו"ת מהרש"ג (יו"ד סימן ז) מה שטען כנגד סברא זו]. ובשו"ת בית יצחק (יו"ד סימן כה) הוסיף לבאר שהתורה זיכתה מתנות כהונה רק לכשרים ולא לפסולים, וכיון שהתורה לא זיכתה לחלל את מתנות הכהונה ממילא הוא גזל בידו וחייב להשיב לאבי הבן וממילא הבן אינו פדוי. ועיין עוד בקובץ תשובות (ח"ג סימן קנו).

כל הנ"ל מיירי אם נודע שהכהן הוא בן גרושה, אמנם אם נודע שהיה בחזקת ישראל, כתב היד אליהו שהבן ודאי אינו פדוי, דלא שייך 'מתה כהונה' אלא בחלל שיש עליו פסוק ברח' חילו ולא בזר גמור, עיין שם. ואין לומר שכיון שגם אם לא מוחזק לכהן מכל מקום אין להוציא מידו מספק דהרי אין לנו כיום כהני יחוס, וכמו שלגבי חלה לא חייבים ליתן לכהן בזה"ז כיון שאין לנו כהני חזקה כמבואר בט"ז (יו"ד סימן שכב סק"ה). זה אינו כיון שלגבי פדיון נוהגים ליתן לכהנים והם הוחזקו לכך, לענין זה של פדיון הבן יש לכהנים חזקה גמורה שהם כהנים, ויכולים אף להוציא מיד הישראל וכמבואר בשו"ת מהרש"ם (חלק ה סימן עב). וממילא ודאי שיכולים להוציא מיד זה שלא הוחזק ככהן.

מעשה ברבי טרפון שלא בא אמש לבית המדרש לשחרית, מצאו רבן גמליאל אמר לו מפני מה לא באת אמש לביהמ"ד, אמר לו עבודה עבדתי, אמר לו כל דבריך אינן אלא דברי תימה, וכי עבודה בזמן הזה מנין- המהר"ץ חיות (שו"ת ח"ב קונט' עבודת המקדש פ"ד) הקשה על הא דמבואר כאן בהדיא דלא היה עבודת בזמן ר"ג, והא מבואר לקמן (עד א) דא"ל ר"ג לטבי עבדו צא וצלי את הפסח אף על גב שהיה אחר החרבן, [וכן ראה בשאילת יעבץ (ח"א סס"ט) שכתב דבלי ספק דרבן גמליאל דהכא הוא רבן גמליאל דיבנה שהיה אדונו של טבי, שהיה חי אחר החרבן, וע"ש שהוכיח מכאן דהקריבו על המזבח אפילו אחר החרבן ועכ"פ קרבן פסח. אמנם הרש"ש רצה לומר דלא היתה מעשה זו בפסח הקרב במקדש, אלא דרבן גמליאל נהג לעשות גדי מקולס בליל פסח וכדאיתא במסכת ביצה (כב ב) משום זכר למקדש, ובזה אמר לטבי לצלות את "הפסח"

על האסכלא. וראה בנצי"ב בהרחב דבר פרשת בחקתי ר"ל דגם למד"א קדושה ראשונה קידשה לעתיד לבא, מ"מ אין להקריב היום רק קרבן פסח, דבקללות כתוב ולא אריח בריח ניחחכם, ובכל הקרבנות הוא תנאי דבעינן ריח ניחח[. וה"נ מוכח לקמן קטו: שאמר ר"ג כל מי שלא אמר ג' דברים האלו בפסח לא יצא ידי חובתו, וכתב דמעשה זו היתה אחר חורבן ביתר, דאז לא הורשו לבנות מזבח מפחד המושלים אז. ע"כ.

עו"ל לכא' לפי מש"כ הנצי"ב (פר' בחקתי) דרק קרבן פסח אפשר להקריב לאחר החרבן, דלא בעינן ביה "ריח נחוח", ומעשה זו בשאר ימות השנה היתה.

דף עד.

כיצד צולין את הפסח מביאין שפוד של רמון- ההפלאה בס' פנים יפות (פרשת שופטים) למד מכאן דלא נאמר איסור בל תשחית (של עצי פרי) במקום מצוה, דהוי כמעילה בדמים דשרי כדאיתא בספ"ח דב"ק. דדוחק לומר דשפוד של רמון של אילן זקן שאינו מוציא פירות כראוי קאמר.

ולפי מש"כ המשנה למלך לענין חתיכת עץ פרי לעצי המערכה דאין איסור רק בקציצת כל העץ ולא בחתיכת ענפים, לפ"ז נדחה גם הראיה מכאן. אמנם ע"י בבית יצחק (יו"ד ח"א סי' קמ"ב) ובדובב מישרים (ח"ב סמ"ב) שכתבו דמ"מ גם חתיכת ענפים אסור מצד איסור חצי שיעור.

אין צולין את הפסח לא על השפוד ולא על האסכלא- כתב הצ"ח: בא לידי כמה פעמים שצלאו כבד בתנור גרוף מאש והניחו הכבד על חרסו של תנור, ואסרתי כי אין כאן מקום להדם לזוב, ודמו כפולטו כך אחר כך נבלע בתוכו, ואין זה דומה לצולה על הגחלים דהיינו בישראל אגומרי דמסקינן לקמן ע"ב דהלכתא משאב שאיב, דשאני גומרי שטבע האש לשאוב הדם ואינו מניחו לחזור להבלע בבשר, ועוד דשם יש מקום לדם לזוב, אבל חרסו של תנור אף שהוא רותח מ"מ אינו אש ואין טבעו לשאוב הדם, וגם אין לדם מקום לזוב. פשוט היה בעיני שאסור. ואח"כ נתתי אל לבי דהרי משנתינו מיירי באסכלא שאינו מנוקבת כדאמרינן לקמן דף ע"ה ע"א, ואעפ"כ אי לאו משום דצלי אש בעינן ולא צלי מחמת דבר אחר, וכמו שפירש"י במשנתנו בד"ה אסכלא וכו' וכולהו חד טעמא, הרי שהטעם רק משום דהוי צלי מחמת דבר אחר, וקשה תיפוק ליה משום דמא שאין מקום לדם לזוב וחוזר ונבלע בפסח. וראיתי שהראב"ד כתב בפ"ח מהלכות קרבן פסח הלכה ט' על מה שכתב הרמב"ם לפיכך אם היה כלי מנוקב כדי שתשלוט בו האור צולין

נצטן וחזר ונתח במים שכבהו יש מקילים; ואינו כלום, שהרי אף משנצטן מרתיח את מקומו ולא זזה ממנו רתיחה שמכח האור אלא שהיא מתוספת בשעת הכיבוי. אלא שמדברי התוספות בסוגיין לא משמע כן.

דף עו.

הוא בר גוזלא דנפל לכדא דכמכא שריא- כתב בהערות הגריש"א דהנה בגמ' לא נזכר אם היה המלח בבר גוזלא שמלחו, או בכדא דכמכא, ויעוי בגמ' חולין ברש"י שם שהכותח היה מלוח. (וכבר נחלקו בזה הרמב"ם והראב"ד). ואי נימא דהבר גוזלא היה מלוח יקשה דהנה נפסק בשו"ע יור"ד סי' צ"א היה בשר מלוח ואח"כ הדיחו או הערה דבר נוזל עליו, הרי המלח נשטף ובודאי דשרי ואף אם מתחילה לא היה נאכל הבשר מחמת מלחו מ"מ מהני לזה ההדחה. והרי הכא הכמכא דבר נוזל הוא וא"כ הוי כהדחת הגוזלא. ורק אם נאמר דגם הכמכא היה מלוח אלא שהיה נאכל מחמת מלחו, בזה לא מסתבר דליחשיב כאילו הדיח הבשר שאינו נאכל מחמת מלחו, שרק אם נפל במים דהו דבר הנוגד למלח בזה י"ל דשרי או י"ל דאין הכמכא נוזל כ"כ ול"ה הדחה.

והנה באמת בהא דאינו נאכל מחמת מלחו איכא ב' אופנים חדא שנמלח כמו שעושין לקדירה, ובזה אם היה הדחה תו לא חשיב מלוח. ועוד איכא מליחה כדרך שעושין שיוצאים לדרך שיהא מחזיק לזמן ממושך. ובזה לא נפקע המליחה אלא אם היה שרייה במים. ולפ"ז א"ש. אך הכא ל"מ שהיה מלוח כ"כ ויעוי רש"י בד"ה שאין וכו' והאי אין נאכל לאו לגמרי קאמר וכו', ומשמע דס"ל דהיתה המליחה לבישול בקדירה ולא לצאת לדרך.

הוא בר גוזלא דנפל לכדא דכמכא שריא. והנה בגמ' לא נזכר אם היה המלח בבר גוזלא שמלחו, או בכדא דכמכא, ויעוי בגמ' חולין ברש"י שם שהכותח היה מלוח. (וכבר נחלקו בזה הרמב"ם והראב"ד). ואי נימא דהבר גוזלא היה מלוח יקשה דהנה נפסק בשו"ע יור"ד סי' צ"א היה בשר מלוח ואח"כ הדיחו או הערה דבר נוזל עליו, הרי המלח נשטף ובודאי דשרי ואף אם מתחילה לא היה נאכל הבשר מחמת מלחו מ"מ מהני לזה ההדחה. והרי הכא הכמכא דבר נוזל הוא וא"כ הוי כהדחת הגוזלא. ורק אם נאמר דגם הכמכא היה מלוח אלא שהיה נאכל מחמת מלחו, בזה לא מסתבר דליחשיב כאילו הדיח הבשר שאינו נאכל מחמת מלחו, שרק אם נפל במים דהו דבר הנוגד למלח בזה י"ל דשרי או י"ל דאין הכמכא נוזל כ"כ ול"ה הדחה.

עליו, כתב הראב"ד והוא שלא יגע בכלי שהרי אמרו נגע בחרסו של תנור יקלוף את מקומו. וכתב הכסף משנה אפשר דרבינו נמי בלא נגע מיירי. וכן פירש"י לקמן דף ע"ה ע"א [ד"ה מנוקבת]. ואם כן באינו מנוקבת אפילו אינו נוגע באסכלא כגון שתלוי באויר האסכלא אפ"ה אסור שנצלה מחום האסכלא כי האסכלא מפסקת בינו ובין האור, ואם כן לכך ליכא חשש משום דמא שהרי יש לו מקום לזוב באסכלא גופה בתוכה. ועכ"פ יצא לנו קולא אחת, שגם בדבר שהוחם באור טבעו להוציא הדם, ואם כן אם הסיק התנור וגרף כל הגחלים ותלה באויר התנור בשר לצלות, באופן שהבשר למטה אינו נוגע בחרסו של תנור, שפיר מקרי צלי, ואין בו איסור מחמת דם כמו שמותר בשר על שפוד שעל האש. עיי"ש. וע"ע בשו"ת להורות נתן חלק יד סימן מ מה שכתב להעיר ע"ד.

דף עד:

אומצא ביעי ומזרקי פליגי בה רב אחא ורבינא בכל התורה וכו'- בתרומת הדשן (חלק ב' פסקים וכתבים סי' קי"א) תמה אמאי לא אמר בקיצור דהלכה כדברי המקיל, ולאיזה נפק"מ מי אמר מה.

ותירץ וז"ל: דיש לומר, דמשו"ה מפרש בכל דוכתא דרב אחא לחומרא ורבינא לקולא, דנק"מ למירמי דידי אדידי, כההיא דשלהי שבת (קנ"ז ע"א) דפליגי במוקצה מחמת מיאוס, דרב אחא אסר ורבינא שרי, דאי אשכחן בשום דוכתא דכותה דסבר חד מינייהו איפכא, כדאשכחן כמה אמוראי דאיירי בענין מוקצה קשיא דידי אדידי.

ובשו"ת חוות יאיר (סי' צ"ד) הביא קושית התרומת הדשן והוסיף: ועוד צל"ע מ"ט דהגמ' דלא זכר בפירוש במקומו מי ס"ל כן. ותירץ דאותן אמוראי שסדרו הש"ס בימי רבינא ורב אשי ידעו שנחלקו בדבר, ולא ידעו בבירור דעת כל אחד, ועל זה כללו כלל מה שקיבלו דרב אחא לחומרא ורבינא לקולא ושהלכה כרבינא לקולא חוץ מהנך תלת וכו'.

דף עה.

נכוה בגחלת, ברמץ, בסיד רותח, בגפסיס רותח וכל דבר הבא מן האור, לאיתויי חמי האור, מניין? תלמוד לומר מכוה מכוה ריבה- כתב בהגהות רבי יצחק אייזיק חבר: פירוש, לאחר שנצטננו ונתנו עליהם מים, שנתעורר בהם כח האש, כידוע, ותדע, דאמאי נקט סיד ולא נקט דבר אחר שהוחם באש.

וכדבריו מבואר במאירי שבת דף לט, שכתב: וסיד זה יש לפרשו בעוד שהוא רותח מכח האור אבל אם

דף עז.

ציץ בין שיטנו על מצחו וכו' - ופרש"י: בין שיטנו על מצחו - בשעה שאירעה טומאה בקרבנות. וכן פירש רש"י ביומא ז כשאירע טומאה על הקרבן וכתב הגבורת ארי ביומא שם דמשמע מפירושו דריצוי ציץ עיקרו תלוי על שעת טומאה דאם באותו שעה היה על מצחו לר' יהודה או שלא נשבר לר' שמעון מרצה אף על פי שבשעת הקרבה ליכא ריצוי ציץ כגון שאינו על מצחו לר' יהודה או שנשבר לר' שמעון למה לי בה והקרבן כשר ואם אינו על מצחו או נשבר בשעת טומאה אף על גב דבשעת הקרבה על מצחו אינו מרצה דעיקר ריצוי ציץ תלוי בשעה שאירע טומאה ולא בשעת הקרבה. וק"ל מנא ליה הא דהא מצד הסברא הקרבה עיקר ובה תלוי ריצוי ציץ ואם בשעת הקרבה איכא על מצחו מרצה אף על גב דבשעת טומאה לא היה על מצחו ואפילו היה נשבר באותו שעה ואם בשעת הקרבה אינו על מצחו או נשבר אף על גב דבשעת טומאה היה על מצחו לא מרצה.

כ"ג ביוה"כ יוכיח שאינו על מצחו ומרצה - כתב המקדש דוד (קדשים סימן לו אות א) דיש לעיין אמאי לא ילבש גם הציץ כשנכנס בבגדי לבן כדי לרצות, דאי משום יתור בגדים הא ציץ לאו בגד הוא שהוא של זהב, ומ"ש מתפילין דס"ל לתוס' דאין בהם משום יתור בגדים, וכו'. וי"ל ג"כ דביוה"כ אי אפשר ליכנוס בציץ לבד מיתור בגדים לפי שהוא של זהב משום דאין קטיגור נעשה סניגור, ועוד מהת"כ אחרי מות (פרק א' פיסקא ט') נראה שיש מיעוט שלא לכנוס לפני ולפנים בציץ ע"ש. וע"ע מש"כ בליקוטי רעק"א.

הודעה חשובה ורחופה

לאחר שזיכנו ה' להקים את הכולל הייחודי 'בית מדרש גבוה לכהנים' - והוא כולל ערב וכולל יום שישי לכהנים להכניס לעבודת בית מקדשנו שיבנה במהרה בימינו כרצון אדיר חפצו של מרן הח"ח זיע"א שהרבה לעורר ע"כ בספריו ובמכתביו - ואשר נוסד ע"י מאות אנשים אשר נתנו הו"ק של 10 ₪ לקיומו והחזקתו. [ועדיין זקוקים אנו לעוד הוראות קבע - וניתן לתרום דרך מכשירי נדרים עבור בית מדרש גבוה לכהנים]. כעת שאיפתנו להקים 'כולל יום שלם' לכהנים, כל מי שיוכל לסייע בדבר גדול ונשגב זה למען בית ה' אלוקינו הן בעצה והן בממון שכרו רב למאוד - פנו כעת למס' הטל: 0504166339 או במייל k0504166339@gmail.com

והנה באמת בהא דאינו נאכל מחמת מלחו איכא ב' אופנים חדא שנמלח כמו שעושין לקדירה, ובזה אם היה הדחה תו לא חשיב מלוח. ועוד איכא מליחה כדרך שעושין שיוצאים לדרך שיהא מחזיק לזמן ממושך. ובזה לא נפקע המליחה אלא אם היה שרייה במים. ולפ"ז א"ש. אך הכא ל"מ שהיה מלוח כ"כ ויעוי' רש"י בד"ה שאין וכו' והאי אין נאכל לאו לגמרי קאמר וכו', ומשמע דס"ל דהיתה המליחה לבישול בקדירה ולא לצאת לדרך.

דף עו:

אין צולין שני פסחים כאחד מפני התערובת וכו' לא מפני תערובת גופין - הרמ"א (יו"ד סי' קי"ח סעי' י"א) פסק דלכתחילה יש ליזהר לא לבשל עם הגוי זה שחוטה וזה נבילה אפילו בשתי קדירות, וכתב שם הט"ז (סקי"ב) בשם המרדכי דהמקור מסוגיין דאין צולין שני פסחים באחד מפני תערובת הגופין, וכ"כ הגר"א (שם).

מיהו מהש"ך שם (סקל"ו) מבואר דלא חשש לתערובת גופין, וכתב החדרי דעה (שם) דס"ל כמש"כ הר"ן לגבי הא דאסור להעלות בשר עם חלב על שלחן אחד שמא ישכח ויאכל, דלא חיישינן הכי רק בבשר עם חלב דכל אחד לחודי שרי אבל בדבר איסור לא חיישינן שישכח ויאכל, וה"נ אפש"ל לענין תערובת גופין דלא חיישינן כן רק בב' פסחים דתרוייהו דהתירא ניהו, אבל בשחוטה ונבילה לא חיישינן לתערובת גופין.

חמשה דברים וכו' העומר ושתי הלחם ולחם הפנים - כתב הצ"ח: הקדים עומר ושתי הלחם ללחם הפנים אף שלחם הפנים הוא תדיר בכל שבת, משום דעומר מקודש שבא ממנו קומץ לגבוה. וסמך שתי הלחם לעומר ששניהם שוים שהם באים להתיר, ואח"כ נקט לחם הפנים. והקדים שלמי צבור לשעירי ר"ח, משום דתני שתי הלחם שהם באים עם שתי הלחם, לכך קתני בתרייהו שלמי צבור, אך לא רצה להפסיק בזבחים בין הלחם, והניח זבחים באחרונה אחר המנחות לפי שרצה לסיים בפסח שבא בטומאה וכו' ופסח זבח הוא.

גליון זה יוצא לאור ע"י 'שיעור הדף היומי' בביהמ"ד אהל תורה רח' הרב יוסף קארו 4 ביתר.

מידי ערב נמסר שיעור בצורה רהוטה ובהירה בשעה 7.00 בערב - שמעו ותחי נפשכם.

כמו"כ מתקיים שיעור 'למאחרי שבת' בביהמ"ד אהל יששכר רח' המגיד ממעזריטש 144 בשעה 10.35 בערב.

ניתן לשמוע את השיעורים בקול הלשון במס' 03-6171111 להקיש *7 ואז קוד *66339* שלוחה 6

ניתן לקבל גליון זה ע"י בקשה למייל: K0504166339@gmail.com

בכתובת זו ניתן לקבל גם את הגליון היוצא ע"י 'בית מדרש גבוה לכהנים' ללימוד הלכות עבודת ביהמ"ק.